

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ НА КАФЕДРІ РОМАНО-
ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

для спеціальності 014.02 „Середня освіта. Мова і література
(англійська, німецька, французька, іспанська)”
(для вчителів іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської))

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ
Голова вченої ради _____ В.С. Курило
(протокол № _____ від 30.10.2020 р.)

Освітня професійна програма
зводиться в дію з 1 січня 2021 р.
Ректор _____ С.В. Савченко
(наказ № 156-ОД від 30.10.2020 р.)

**Освітню програму курсів підвищення кваліфікації
вчителів іноземних мов
затверджено
на засіданні кафедри романо-германської філології
Протокол № 3 від 30.10.2020 р.**

Завідувач кафедри

О.М. Биндас

Програму розробили:

Биндас Олена Миколаївна – завідувач кафедри романо-германської філології, кандидат педагогічних наук, доцент; olenataran@ukr.net.

Шехавцова Світлана Олександрівна – декан факультету іноземних мов, професор кафедри романо-германської філології, доктор педагогічних наук, професор; e-mail: shekhavtsova1@gmail.com.

Пояснювальна записка

1. Програма курсів підвищення кваліфікації вчителів іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської) розроблена на засадах сучасної державної освітньої політики, концепції Нової української школи та стратегії реформування закладів загальної середньої освіти. Актуальність програми полягає в необхідності підготовки вчителя Нової української школи до реалізації освітньої політики держави шляхом опанування новітніх технологій, методик, форм, методів професійної освітньої діяльності згідно з інноваційними освітніми підходами, потребами вчителів іноземної мови, держави та глобалізованого світу.

У Концепції Нової української школи наголошено на впровадженні компетентнісного підходу, орієнтуванні освіти на результат у формі розвинених ключових і предметних компетентностей учнів, структури їхніх знань, поглядів, ціннісних орієнтирів, успішної самореалізації в професії та житті, формуванні особистості патріота, інноватора, здатного конкурувати на ринку праці, розвивати економіку, навчатися неперервно впродовж життя.

Національною стратегією розвитку освіти в Україні, розрахованої на 2012–2021 роки, констатується, що сучасний ринок праці повинен бути гнучким і вимагає від учителя не лише глибоких теоретичних знань, а й здатності самостійно застосовувати їх у нестандартних, постійно змінюваних життєвих ситуаціях, переходу від суспільства знань до суспільства життєво компетентних громадян.

У компонентній формулі нової школи провідне місце відводиться вчителям іноземної мови нової формації, які перебувають в авангарді суспільних та освітніх перетворень, успішних, умотивованих, компетентних, які є агентами сучасних змін. Такі вчителі виконують в освітньому процесі ролі наставника, фасилітатора, консультанта, менеджера, мають академічну свободу, володіють навичками випереджувального проектного менеджменту (планування й організації навчання, розроблення навчально-методичного забезпечення, оцінювання та ін.), самостійно й творчо здобувають інформацію, організовують дитиноцентрований процес.

Тому нова місія вчителя іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської) розглядається в контексті європейського професіоналізму із збереженням

кращих ментальних українських характеристик. Нова місія вчителя іноземної мови вимагає здатності творчо працювати, приймаючи нестандартні рішення в ситуаціях ринкової конкуренції, уникаючи стереотипності й шаблонів, засвоювати нові професійні ролі й функції, забезпечувати випереджувальність розвитку країни, реалізовувати освітні проекти національного масштабу, витримувати конкуренцію на європейському й світовому ринку освітніх послуг тощо.

Цільова аудиторія – вчителі іноземних мов (англійської, німецької, французької, іспанської) закладів освіти різних типів і форм власності.

Мета програми є підвищення професійної компетентності вчителів іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської) щодо реалізації завдань державної освіти відповідно до основних напрямів політики в галузі освіти, запитів громадянського суспільства, установ і закладів освіти, освітніх потреб споживачів освітніх послуг.

1.2. Профілі базових компетентностей учителів іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської)

Головна ідея підвищення кваліфікації вчителів іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської) полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та професійно діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функційних обов'язків.

Базова модель (професіограма) учителя іноземної мови містить основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні компетентності:

- **професійна компетентність**, що ґрунтується на спеціальній науковій, методичній, практичній та психолого-педагогічній підготовці;
- **загальнокультурна компетентність** (знання світової культури);
- **гуманітарна компетентність** (гуманістичні особистісні якості, відповідальність за результати власної діяльності, мотивація до самовдосконалення);
- **креативність** (нестандартне мислення, володіння інноваційними методиками, гнучкість та адаптація до змін змісту та умов професійної діяльності);
- **комунікативна компетентність** (володіння сучасними засобами зв'язку, медіаграмотність, володіння іноземними мовами, багате розвинене мовлення);
- **цифрова компетентність** (володіння ІКТ);
- **економічна компетентність** (знання основ сучасної економіки, законів бізнесу, екології та права).

Вибіркові модулі пропонуються слухачам на вибір за очною, дистанційною і змішаною формами навчання в межах основних модулів і тем обов'язкового складника освітньої програми.

1.3. Очікувані результати навчання вчителя іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської) у форматі Нової української школи такі:

- орієнтація в базових поняттях НУШ під час викладання навчального предмета (наскрізні лінії, ключові компетентності, ставлення тощо);
- оперування поняттями, що репрезентують і сучасні тенденції освіти загалом, і актуальні методики й технології у викладанні предмета зокрема (навчальний проєкт, ментальна карта, інклюзивна освіта, STEAM-освіта, медіаграмотність тощо);
- уміння змоделювати урок, що передбачає реалізацію наскрізних змістових ліній і ключових компетентностей, використання ІКТ, інноваційність, дитиноцентризм;
- поєднання сучасного європейського і національного педагогічного досвідів;
- компетентнісна самозорієнтованість, оскільки лише компетентний учитель, який сам володіє ключовими життєвими компетентностями, може сформувати ці компетентності в учнів;

- високий рівень володіння інформаційно-комунікаційними технологіями (створення мультимедійної презентації, вміння знаходити, обробляти і використовувати цифрову інформацію, працювати в різних комп'ютерних програмах і сервісах, користуватися соцмережами для організації навчальної комунікації з учнями тощо);
- здатність до інтеграції, оскільки інтеграція в освіті – це організація процесу пізнання, за якої учні зможуть використовувати компетентності, сформовані в школі, у реальних життєвих ситуаціях;
- здатність до змін, професійна гнучкість, вміння вчитися впродовж життя;
- креативність та інноваційність професійної діяльності.

Передумови (актуальні знання, необхідні для проходження курсу).

Знання з іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської) на рівні B2, методики її викладання та базові знання з теоретичних курсів іноземної мови.

2. Загальна характеристика програми

2.1. Зміст програми

Зміст програми, зокрема цілісний і системний добір модулів і тем, ураховує особливості професійної діяльності вчителя іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської) у форматі Нової української школи і визначається: вимогами суспільства знань щодо забезпечення закладів освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямками державної політики в галузі освіти; Національною рамкою кваліфікації, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників; запитами замовників освітніх послуг.

Зміст програми має практичну спрямованість, містить обов'язковий і вибірковий складник та охоплює: змістову, практичну (практико-орієнтовану) і ресурсну (методичну) складові частини підвищення кваліфікації вчителів іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської).

2.2. Форми реалізації програми

Програма передбачає поєднання очної та дистанційної форм навчання. Навчання за дистанційною формою здійснюється на освітньому порталі ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<http://do1.luguniv.edu.ua>). Види навчальних занять такі:

- інтерактивні лекції;
- практичні заняття (майстер-класи);
- тестування;
- очні консультації;
- конференції (з обміну досвідом, підсумкові, науково-практичні, інтернет конференції тощо): всеукраїнська студентська науково-практична конференція «РОМАНО-ГЕРМАНСЬКІ МОВИ В СУЧАСНОМУ МІЖКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ», міжнародна науково-практична конференція «КЛЮЧОВІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ГЕРМАНСЬКОЇ ТА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ»;
- підготовка методичних розвідок та розробок з досвіду роботи вчителів до друку в паперових та електронних виданнях університету;
- самостійна робота, зокрема у вигляді моніторингу та оцінки результатів пропонуваніх освітніх змін.

2.3. Характеристика освітньої програми:

<i>Кількість кредитів ECTS</i>	5.0 кредитів ECTS (150 годин)
<i>Кожен модуль складається</i>	1 кредит ECTS (30 годин)

Загальна кількість модулів	5
Форма навчання	Заочно-дистанційна

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модулі освітньої програми

№ з/п	Назва модуля, теми	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Сучасний учитель іноземної мови як провідник сучасних змін освітнього простору школярів (1 кредит ECTS 30 годин)					
	Концепція Нової української школи. Нові ролі й завдання вчителя іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської) в контексті сучасних змін. Наступність і перспективність мовно-літературної освіти учнів відповідно до Концепції НУШ. Основні підходи в освітньому процесі вивчення іноземної мови (компетентнісний, особистісно-зорієнтований, інтегрований, діяльнісний). Робота з он-лайн курсом на освітньому порталі.	30	4	4	22
Загальна кількість годин модуля 1		30	4	4	22
Модуль 2. Шкільні курси іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської) як основа гуманітарної освіти учнів у вимірі сьогодення (1 кредит ECTS 30 годин)					
	Зміст освіти. Зміст іноземної мовно-літературної освіти. Модельні навчальні програми. Базовий навчальний план. Календарне планування.	30	4	4	22
Загальна кількість годин модуля 2		30	4	4	22
Модуль 3. Організація ефективного і безпечного мовно-освітнього середовища (1 кредит ECTS 30 годин)					
	Учитель як організатор ефективного та безпечного освітнього середовища. Конструктор навчальної програми. Культурологічний підхід до вивчення іноземної мови. Освітні концепції. Форми інтеграції освітніх концепцій. Інноватика освітнього простору: інтерактивні технології з розвитку критичного мислення, групова діяльність, проектна технологія, текстоцентрична технологія, інформаційна технологія, тестова технологія, диференційоване навчання.	30	4	4	22
Загальна кількість годин модуля 3		30	4	4	22
Модуль 4. Методичний архів учителя іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської). (1 кредит ECTS 30 годин)					
	Методичний архів учителя іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської). Портфоліо сучасного вчителя	30	4	4	22

	іноземної мови (проекти, технологічні портфоліо, навчально-методичні розробки, модельні програми, технології навчання, наукові статті та ін.).				
	Загальна кількість годин модуля 4	30	4	4	22
Модуль 5. Підготовка і презентація авторського творчого продукту вчителя іноземної мови (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Презентація кваліфікаційних випускних робіт з методики викладання іноземної мови чи філологічних дисциплін	30	-	8	22
	Загальна кількість годин модуля 5	30	-	8	22
	Загальна кількість годин освітньої програми	150	16	24	110

Мови викладання.

Англійська, німецька, французька, іспанська, українська.

Форма атестації.

Атестація проводиться у формі складання (написання) курсової роботи або проекту, по завершенню курсів видається документ встановленого зразка (сертифікат) про підвищення кваліфікації.

Викладачі курсів:

Англійська філологія – *Биндас Олена Миколаївна*, к.пед.н., доцент, завідувач кафедри романо-германської філології, викладач англійської мови; olenataran@ukr.net; +380667873665.

Шехавцова Світлана Олександрівна, д. пед. н., професор, декан факультету іноземних мов; shekhavtsova1@gmail.com; +380955931741.

Німецька філологія – *Бледнова Ольга Григорівна*, старший викладач кафедри романо-германської філології, викладач німецької мови; olgablednovargf@gmail.com; +38095 838 40 73.

Французька філологія – *Шановалова Людмила Всеволодівна*, к.пед.н., доцент кафедри романо-германської філології, викладач французької мови; mila3466@gmail.com; +38095 813 07 17.

Іспанська філологія – *Шкарлет Валерія Олександрівна*, викладач кафедри романо-германської філології, викладач іспанської мови; shkarlet.valeria@gmail.com; +38099956 30 52.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА
кваліфікаційних робіт
для слухачів курсів підвищення кваліфікації вчителів
іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської)
Спеціальність 014.02 „Середня освіта. Мова і література (англійська,
німецька, французька, іспанська)”

1. Реалізація основних підходів у навчанні іноземній мові в закладах загальної середньої освіти.
2. Сучасні шляхи впровадження компетентнісного підходу на уроках іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської).
3. Сучасні шляхи впровадження особистісно орієнтованого підходу на уроках іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської).
4. Сучасні шляхи впровадження діяльнісного підходу на уроках іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської).
5. Проектна технологія у процесі навчання іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської).
6. Методика створення портфоліо сучасного вчителя іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської).
7. Особливості формування іншомовного мовлення учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської).
8. Текстоцентричне навчання іноземної мови в закладах загальної середньої освіти.
9. Методика аналізу тексту на уроках іноземної мови.
10. Формування ключових компетентностей на уроках іноземної мови.
11. Упровадження сучасних засобів електронної лінгводидактики.
12. Методика підготовки учнів старшої школи до здачі екзамену з іноземної мови ЗНО.
13. Упровадження соціокультурної змістової лінії програми з іноземної мови.
14. Сучасні засоби формування правильності мовлення учнів на уроках іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської).
15. Лінгвістика тексту на уроках іноземної мови.
16. Сучасні засоби формування естетичності мовлення учнів на уроках іноземної мови.
17. Сучасні засоби формування навичок читання в учнів на уроках іноземної мови.
18. Жанровий аспект упровадження мовленнєвої змістової лінії програми на уроках іноземної мови.
19. Сучасні засоби формування навичок аудіювання в учнів на уроках української мови.
20. Сучасні засоби формування продуктивного мовлення учнів на уроках іноземної мови.
21. Сучасні засоби формування діалогічного мовлення учнів на уроках іноземної мови.
22. Сучасні засоби формування монологічного мовлення учнів на уроках іноземної мови.
23. Сучасне прочитання зразків класичної літератури в курсі шкільної програми (література Англії, США, Німеччини, Франції чи Іспанії).
24. Методичні засади вивчення постпостмодернізму і літератури сьогодення в старшій школі (література англомовних / німецькомовних / франкомовних / іспаномовних країн).
25. Методичні засади вивчення літератури іноземною мовою (в оригіналі чи адаптованої).

26. Сучасні методи викладання іноземної мови в закладах загальної середньої освіти.
27. Застосування крос-культурного підходу в навчанні іноземній мові учнів закладів загальної середньої освіти.
28. Застосування сучасних онлайн інструментів інтерактивного навчання іноземній мові в закладах загальної середньої освіти.
29. Використання методу проєктів як засобу формування комунікативної компетентності учнів на уроках іноземної мови.
30. Формування ключових компетентностей на уроках іноземної мови.

**ОРІЄНТОВАНА ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ
З КУРСУ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ РІЗНОГО ТИПУ»**

1. Зміст та сутність соціокультурного аспекту навчання іноземних мов.
2. Психолого-педагогічні особливості пізнавальної мотивації учнів в процесі оволодіння іноземною мовою.
3. Сучасні педагогічні підходи викладання іноземних мов.
4. Закономірності розвитку пізнавальної мотивації учнів на різних етапах навчання іноземної мови.
5. Особливості формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів засобами інтерактивних технологій.
6. Роль соціокультурної компетентності в процесі формування полікультурної особистості учнів в школі.
7. Особливості використання Інтернет-технологій в сучасному освітньому просторі в процесі оволодіння іноземною мовою.
8. Інтерактивні технології у формуванні соціокультурної компетентності учнів в процесі оволодіння іноземною мовою.
9. Особливості використання мовного портфоліо для учнів та для вчителя: переваги та недоліки.
10. Розвиток пізнавальної мотивації учнів засобами проєктних технологій в процесі оволодіння іноземною мовою.
11. Особливості використання проєктної методики на практиці у процесі вивчення іноземної мови.
12. Технологія „подкаст” у формуванні соціокультурної компетентності в учнів.
13. Функції подкастингу при вивченні іноземної мови: різні класифікацій видів подкастів.
14. Характеристики та особливості позанавчальної діяльності учнів в процесі оволодіння іноземною мовою.
15. Характеристики та особливості самостійної роботи учнів в процесі вивчення іноземної мови.
16. Поняття „тестування” у вітчизняній та зарубіжній методичній літературі: методичні принципи складання тестів з іноземної мови.

17. Особливості оцінювання знань, вмінь та навичок при тестуванні учнів: різновиди тестів.
18. Особливості навчання іноземної мови засобами автентичного матеріалу та критерії відбору.
19. Переваги та недоліки використання автентичних матеріалів у навчанні іноземних мов: соціокультурний аспект.
20. Поняття „читання” як виду мовленнєвої діяльності в методиці викладання іноземних мов: сучасні методи навчання читанню.
21. Сучасні стратегії розвитку навчання читанню: критерії відбору текстів та види роботи з текстом в процесі навчання іноземної мови.
22. Рольова гра як засіб формування іншомовної комунікативної компетентності учнів у діалогічному мовленні.
23. Особливості навчання іншомовного монологічного та діалогічного мовлення учнів на різних етапах навчання іноземної мови.
24. Сучасні стратегії розвитку навичок письма учнів в процесі навчання іноземної мови.
25. Сучасні стратегії розвитку навчання аудіюванню: критерії відбору текстів для аудіювання та види роботи в процесі навчання іноземної мови.
26. Формування граматичної компетенції учнів в процесі розвитку навичок іншомовного письма засобами Інтернет-технологій та електронної пошти.
27. Диференціація понять „письмо” та „писемне мовлення”: етапи формування навичок письма в сучасній вітчизняній методиці викладання іноземних мов.
28. Особистісно орієнтоване спрямування інформаційно-комунікаційних технологій в процесі навчання іншомовного говоріння.
29. Сучасні стратегії розвитку навичок говоріння як виду мовленнєвої діяльності: діалогічне та монологічне мовлення.
30. Особливості навчання іноземної мови як системи: сучасні тенденції використання системного підходу.

Рекомендована література:

1. Андреева М. Обучение учащихся с задержкой психического развития чтению на иностранном языке / М.А. Андреева // Иностр. яз. в шк. – 2012. – № 9. – с. 58 – 61.
2. Агафонова Л. И., Аникина Ж. С. Дидактические особенности использования подкастов при обучении иностранному языку / Л. И. Агафонова, Ж. С. Аникина // Письма в Эмиссия Оффлайн (научно-педагогический Интернет-журнал). – 2011. - № 12. – (Режим доступа: <http://www.emissia.org/offline/2011/1703.htm>).
3. Бацевич Ф. С. Основы коммуникативной лингвистики: Підручник / С. Ф. Бацевич. – К.: Видавничий центр "Академія", 2004. – 344 с.
4. Белогрудова В. Модельный текст как средство реализации целостного подхода к обучению иностранному языку / В. П. Белогрудова // Иностр. яз. в шк. – 2010. – № 7. – с. 26 – 32.
5. Бобкова Л. В. Страноведение как форма привития интереса к изучению иностранного языка / Л. В. Бобкова // Иностр. язык в школе. – 2006. – №3. – С. 32 – 38.
6. Борецька Г.Е. Методика формування іншомовної компетентності у техніці читання / Г.Е. Борецька // Іноземні мови. – 2012. – № 1 – с. 3 – 8.

7. Вовк О. І. Формування англомовної граматичної компетенції у майбутніх учителів в умовах інтенсивного навчання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. І. Вовк. – К., 2008. – 20 с.
8. Гапонова С. В. Психологічні аспекти побудови підсистеми вправ для формування іншомовної компетенції у переглядовому читанні газетних інформаційних статей(Частина 2) / С. В. Гапонова // Іноземні мови. – 2008. – №1. – с. 3 – 5.
9. Гнаповська Л. В. Оцінювання вмій читання: з досвіду пілотування тестових завдань у межах проекту незалежного тестування з іноземних мов / Л. В. Гнаповська, О. Г. Квасова // Іноземні мови. – 2007. – № 2. – с. 3 – 10.
10. Гусак Т. Навчання письмовому мовленню іноземних мов на початковому етапі / Тетяна Гусак // Рідна школа. – 2008. – №1 – 2 (937 – 938). – С. 63 – 65.
11. Денисенко М. В. Навчання учнів початкової школи техніки читання англійською мовою з використанням скоромовок. Фаза контекстного читання / М. В. Денисенко // Іноземні мови. – 2008. – № 1 – с. 40 – 41.
12. Забуга В. Навчання письма і письмового мовлення на уроках англійської мови / Вікторія Забуга // Рідна школа. – 2005. – № 3. – С. 44 – 46.
13. Зимняя И. А. Психология обучения неродному языку : учеб. пособие / Ирина Алексеевна Зимняя. – М.: Просвещение, 1989. – 234 с.
14. Зимняя И. А. Психология обучения иностранным языкам в школе / Ирина Алексеевна Зимняя. – М.: Просвещение, 1991. – 222 с.
15. Ишханян Н.Б. Лингвострановедческие основы формирования в языковом педагогическом вузе лингвосоциокультурной компетенции / Н. Б. Ишханян // Іноземні мови. - 1995. – №3-4. – С. 69 - 73.
16. Ионнесян И. Г. Игры на английском языке с использованием страноведческого материала / И. Г. Ионнесян // Иностр. яз. в школе. – 2006. – №2. – С. 61 - 63.
17. Каніболоцька О. А. Формування міжкультурної компетенції студентів мовних спеціальностей засобами електронної пошти / О. А. Каніболоцька // Наукові записки. Серія „Філологічна”. – Острого: Вид-во нац. ун-ту „Острозька академія”. – Вип. 19. – 2011. – С. 453 – 456.
18. Калинович Т. Креативне письмо як один із аспектів вивчення іноземної мови / Тетяна Калинович // Рідна школа. – 2005. – № 3. – С. 54 – 55.
19. Квасова О.Г., Гнаповська Л.В. Національний тест з іноземної мови: ознаки і перспективи розробки / О. Квасова, Л. Гнаповська // Іноземні мови. – 2007. – № 1. – с. 3 – 6.
20. Кіріченко В. Р. Навчання діалогічного мовлення на уроках англійської мови / В. Р. Кіріченко // Англійська мова та література. – 2003.– № 3.– С. 3 – 10.
21. Коккота В. А. Лингводидактическое тестирование / В. А. Коккота. – М., 1989. – С. 20 – 22
22. Колодько Т.Н. Формирование социокультурной компетенции будущих учителей иностранных языков в высших педагогических учебных заведениях: автореф. дис. на соиск. учен. степ . канд. пед. наук: спец. 13.00.04 „Теория и методика профессионального образования” / Т.Н. Колодько. – Киев, 2005.
23. Кон І. С. Психологія старшокласника / І. С. Кон. – М. : Просвітництво, 1980. – 311 с.
24. Конышева А. В. Игровой метод в обучении иностранному языку / А. В. Конышева. – СПб.: Каро, 2006. – 192 с.
25. Копитько Т. Формування зворотного зв'язку при перевірці письмових творчих робіт з англійської мови / Тетяна Копитько, Валентина Лобанова, Алла Жулківська // Рідна школа. – 2005. – № 11. – С. 47 – 49.
26. Красных В. В. Основы психолингвистики и теории коммуникации. Курс лекций / В. В. Красных. – М. : „Генезис”, 2001. – 270 с.

27. Кривчикова Г. Ф. Методика інтерактивного навчання письмового мовлення майбутніх учителів англійської мови : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Г. Ф. Кривчикова. – К., 2005. – 22 с.
28. Криковцева С. А. Неделя английского языка в школе / С.А. Криковцева // Иностр. язык в школе. – 2004. – №2. – С. 43 - 45.
29. Кузьменко Ю. В. Вимоги до вправ для формування соціокультурної компетенції в учнів основної школи у процесі навчання англійського діалогічного мовлення / Ю. В. Кузьменко // Іноземні мови. – 2006. – №2. – С. 6 - 16.
30. Кубрякова Е. С. Язык и знание на пути получения знаний о языке: Части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира / Е. С. Кубрякова. – М. : Языки славянской культуры. – 2004. – 560 с.
31. Леонтьев А. А. Язык, речь, речевая деятельность / Леонтьев А. А. – М.: Просвещение, 1999. – 212 с.
32. Лернер И. Я. Процесс обучения и его закономерности / И. Я. Лернер. – М. : Знание, 1980. – 96 с.
33. Лурия А. Р. Курс общей психологии: Мышление и речь : учебник / А. Р. Лурия. – М. : Изд-во МГУ, 1997. – 255 с.
34. Мазунова Л. К. Система овладения культурой иноязычного письма в языковом вузе : дис. д-ра пед. наук. : 13.00.02 / Мазунова Лидия Константиновна. – Уфа, Башкирский гос. ун-тет, 2005. – 318 с.
35. Маслов Ю. В. Зміст навчання іншомовного писемного мовлення на етапі професіоналізації: до проблеми жанрової систематизації завдань / Ю. В. Маслов, І. В. Баженова // Вісник Житомирського державного університету. Випуск 43. Педагогічні науки. 2008. – С. 78 – 82.
36. Мельник Ірина Миколаївна. Навчання студентів-філологів письма англійською мовою як другою іноземною (перший рік навчання). : Дис... канд. наук: 13.00.02. – 2001. – 19 с.
37. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : Підручник. Вип. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.
38. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. – К.: Альма-матер, 2010. – 328 с.
39. Методика обучения немецкому языку в средней школе / Под ред. В.А. Бухбиндера. – К., 1984. – 200 с.
40. Мильруд Р. П. Порог ментальности российских и английских студентов при соприкосновении культур / Р. П. Мильруд // Иностр. яз. в школе. – 1997. – № 4. – С. 17 - 22.
41. Мирошніченко А. Л. Навчання усного мовлення // Англійська мова та література.– 2004.– № 31. – С. 9 - 13.
42. Москалець О. О. Забезпечення ситуативності у навчанні англійського писемного мовлення / О. О. Москалець // Наукові записки. Серія „Філологічна”. – Острог: Вид-во нац. ун-ту „Острозька академія”. – Вип. 19. – 2011. – С. 482 – 486.
43. Москалець О. О. Навчання студентів-філологів письма англійською мовою з використанням комп'ютерних технологій // Олена Олександрівна Москалець : Дис... канд. наук: 13.00.02. – 2009. – 221 с.
44. Николаева С. Ю. Индивидуализация обучения иностранным языкам : учеб. пособие / Софья Юрьевна Николаева. – К.: Высшая шк., 1987. – 138 с.
45. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл / Софія Юріївна Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2008. – 285 с.

46. Новейший словарь иностранных слов и выражений. – М. : ООО „Изд-во АСТ”: Харвест, 2002. – 976 с.
47. Носонович Е. В., Мильруд Р. П. Параметры аутентичного учебного текста / Е. В. Носонович, Р. П. Мильруд // Иностранные языки в школе. – 1999. – №1. – С. 11– 18.
48. Носонович Е. В., Мильруд Р. П. Критерии содержательной аутентичности учебного текста / Е. В. Носонович, Р. П. Мильруд // Иностранные языки в школе. – 1999. – № 2. – С. 7 – 2.
49. Николаева С. Ю. Проект „Тьюнинг образовательных систем в мире” и формирование иноязычной коммуникативной компетентности / С. Ю. Николаева. // Іноземні мови. – 2012. – № 2. – С. 5 – 12.
50. Паршикова О. О. Комунікативно-ігровий метод навчання іноземної мови учнів початкової загальноосвітньої школи (теоретико-методологічний аспект) / О. О. Паршикова. – Донецьк : Вид-во „Вебер”, 2009. – 296 с.
51. Пассов Е. И. Основы коммуникативной методики обучения иноязычному общению : учеб. пособ. / Ефим Израилевич Пассов. – М. : „Русский язык”, 1989. – 276 с.
52. Петько Л. В. Формування соціально-комунікативної активності підлітків у процесі вивчення ними англ. мови / Л. В. Петько // Іноземні мови. – 2005. – №3. – С. 22 – 23.
53. Починюк Т.В. Формирование социокультурной компетенции как основы межкультурного общения / Т.В. Починюк // Иностр. Языки в школе. – 2007. – №7. – С. 2 – 6.
54. Платаева Е.В. Из опыта работы о обучению чтению на уроках английского языка [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://festival.1september.ru/articles/313980/>
55. Попова Н. Игры для обучения чтению в младших классах / Н.П. Попова // Иностр. языки в школе. – 2012. № 2. – с. 48 – 51.
56. Роман С. В. Професійно орієнтована іншомовна комунікативна компетентність майбутніх учителів іноземної мови як предмет формування в курсі практики усного та писемного мовлення / С. В. Роман // Іноземні мови. – 2012. – № 2. – С. 39 – 45.
57. Сафонова В.В. Культуроведение в системе современного языкового образования / В. В. Сафонова // Иностр. яз. в шк. – 2001. – №3. – С. 17 – 23.
58. Скалкин В. Л. Обучение диалогической речи (на материале англ. языка): пособие для учителей. – К.: Рад. шк., 1989. – 158 с.
59. Секрет І. В. Психологічні чинники побудови іншомовного письмового тексту (на матеріалі дослідження студентів мовних спеціальностей) / Ірина Володимирівна Секрет.: Дис... канд. наук: 19.00.07. – 2003. – 196 с.
60. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособ. [для студ. высш. учебн. завед.] / Г. К. Селевко. – М.: Нар. образ., 1998. – 256 с.
61. Скляренко Н. К. Методика формування іншомовної граматичної компетенції в учнів загальноосвітніх навчальних закладів / Ніна Костянтинівна Скляренко // Іноземні мови. – 2011. – № 1. – С. 15 – 25.
62. Скляренко Н. К. Методика формування іншомовної компетентності у техніці письма / Ніна Костянтинівна Скляренко // Іноземні мови. – 2012. – № 2. – С. 13 – 18.
63. Скляренко Н. К. Навчання граматичних структур англійської мови в школі : посібник для вчителів / Ніна Костянтинівна Скляренко. – К.: Рад. школа, 1982. – 103 с.

64. Скляренко Н. К. Систематизація і повторення іншомовного граматичного матеріалу в основній і старшій школі / Н. К. Скляренко // Іноземні мови. – 2005. – № 2. – С. 3 – 7.
65. Скучинська Л. Використання інтерактивного навчання писемного мовлення в процесі вивчення іноземної мови у вищих немовних навчальних закладах / Л. Скучинська // Вісник Львів. ун-ту Серія педагогічна. Вип 22. 2007. – С. 144 – 150.
66. Скобелев В. Исправление техники чтения учащихся по иностранному языку в V-X классах / В.Г. Скобелев // Иностранные языки в школе. – 2012. – № 10. – с. 93 – 95.
67. Сысоев П. В., Евстигнеев М. Н. Технологии ВЕБ 2.0: Социальный сервис подкастов в обучении иностранному языку / П. В. Сысоев, М. Н. Евстигнеев // Иностр. яз. в школе. – 2009. – №6. – С. 8 – 11.
68. Сысоев П. В. Развитие учений учащихся воспринимать на слух текст на средней и старшей ступенях общего среднего образования / П. В. Сысоев // Иностр. яз. в школе. – 2007. – № 4. – С. 9 – 18.
69. Сысоев П. В. Культурное самоопределение личности как часть поликультурного образования в России средствами иностранного и родного языков / П. В. Сысоев // Иностр. яз. в школе. – 2003. – № 1. – С. 42 – 47.
70. Сысоев П. В. Культурное самоопределение обучающихся в условиях языкового поликультурного образования / П. В. Сысоев // Иностр. яз. в школе. – 2004. – № 4. – С. 14 – 20.
71. Сысоев П. В. Язык и культура: в поисках нового направления в преподавании культуры страны изучаемого языка / П. В. Сысоев // Иностр. яз. в школе. – 2001. – № 4. – С. 12 – 18.
72. Тарнопольський О. Б. Методика навчання студентів вищих навчальних закладів письма англійською мовою : навч. посібник / О. Б. Тарнопольський, С. П. Кожушко. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 288 с.
73. Ткачева Е. А. Понятие „Аутентичные материалы“ и их классификации в методике иностранного языка / Е. А. Ткачева // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2008. – № 16 (155). – С. 53 – 57.
74. Хілько Л. О. Навчання письму як мета і засіб навчання іноземній мові в початкових класах / Л. О. Хілько, Л. В. Томазенко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2013. – № 5 (264), ч. 1 : Педагогічні науки. – С. 127 – 138.
75. Хельбиг Г. Грамматика в преподавании иностранных языков / Г. Хельбиг // Иностр. яз. в школе. – 1976. – № 3. – С. 28 – 34.
76. Черноватый Л. Н. Психолингвистические основы теории педагогической грамматики. – Харьков: Основа, 1992. – 245 с.
77. Чужик А. С. Комплекс вправ для навчання письмового мовлення в курсі „Іноземна мова для професійного спілкування” / А. С. Чужик // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2010. – № 18 (205) : Філологічні науки. – С. 139 – 144.
78. Шава О., Чапрак Н. Автентичний текст як засіб формування комунікативної компетенції учнів під час аудіювання / О. Шава, Н. Чапрак // Наукові записки (Серія: філологічні науки). – 2011. – Випуск 96 (2). – С. 545-549.
79. Шамов А. Н. Аутентичный текст как средство совершенствования лексического аспекта речи на немецком языке / А. Н. Шамов // Иностранные языки в школе. – 2010. – №7. – С. 21 – 26.
80. Шатилов С. Ф. Методика обучения немецкому языку в средней школе : монография / С. Ф. Шатилов. – М: Просвещение, 1986. – С. 29 – 30.

81. Шехавцова С. О. Педагогічні основи викладання іноземних мов: сучасні тенденції : [монографія] / С. О. Шехавцова ; Держ. закл. „Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. – Луганськ : ТОВ «Віртуальна реальність», 2014. – 288 с.
82. Шехавцова С. О. Особливості формування соціокультурної компетентності в майбутніх учителів іноземної мови / С. О. Шехавцова // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка : Педагогічні науки. – 2005. – № 7. – С. 224 – 230.
83. Шехавцова С. О. Соціокультурний аспект в процесі навчання іноземним мовам у вищій школі / С. О. Шехавцова // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка. – 2005. – № 5. – С. 162 – 168.
84. Шехавцова С. О. Соціально-педагогічні умови формування соціокультурної компетентності майбутніх вчителів іноземних мов / С. О. Шехавцова // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер. : Педагогіка і психологія : зб. ст. – Вип. 14. – Ч.1. – Ялта, 2007. – С. 191 –197.
85. Шехавцова С. О. Міжкультурна комунікація як соціально-педагогічна умова формування соціокультурної толерантності у майбутніх вчителів іноземних мов / С. О. Шехавцова // Вісн. Житомир. держ. ун-ту імені Івана Франка. – 2007. – №36. – С. 16 – 20.
86. Шехавцова С. О. Соціокультурна компетентність у контексті культурологічного підходу / С. О. Шехавцова // Мова і культура. – К. : Вид. Дім Дмитра Бурого, 2007. – Вип. 9. – Т. XI (99). Культурологічний підхід до викладання мови і літератури. – С. 21 – 24.
87. Шехавцова С. О. Компетентнісний підхід як педагогічна умова формування соціокультурної компетентності у майбутніх вчителів іноземних мов / С. О. Шехавцова // Наук. портал Донбасу : Педагогічні науки. – 2007. – №1. alma-mater. Ipru. edu. ua (Електронні видання).
88. Шехавцова С. О. Соціокультурна компетентність як основа міжкультурного становлення майбутніх фахівців іноземних мов / С. О. Шехавцова // Мова в контексті міжкультурної комунікації : матеріали наук.-практ. конф. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2006. – С. 195 – 202.
89. Brown H. Language Assessment: Principles and Classroom Practices / H. Brown, P. Abeywickrama. – N.Y.: Pearson Education, Inc. – 2010. – 364 p.
90. Constantine P. Podcasts: another source for listening input /P. Constantine // The Internet TESL Journal. – 2007. - № 13 (1). – Режим доступу: <http://iteslj.org/Techniques/Constantine-PodcastListening.html> - Заголовок з екрану.
91. Dirven R. Pedagogical Grammar // Language Teaching / R. Dirven. – 1990. – Vol. 23. – № 1. – P. 1 – 18.
92. Elementary podcasts [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://learnenglish.britishcouncil.org/en/elementary-podcasts> - Заголовок з екрану.
93. English Pod Song [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://englishpodsong.blogspot.com/> - Заголовок з екрану.
94. Fedicheva N. V. Teaching English as a foreign language : an educational guidance fro students fro higher educational establishments / Natalia V. Fedicheva. – Luhansk : Publishing House of the State Establishment “Taras Shevchenko LNU”, 2011. – 264 p.
95. Fischer G. E-mail in foreign language teaching/ Towards the creation of virtual classrooms / G. Fischer. – Germany : Stauffenburg Medien. – 1998. – 389 p.
96. John B. Carroll. The Contributions of Psychological Theory and Educational Research to the Teaching of Foreign Languages // Landmarks of American Language and Linguistics. Volume I. – Washington, 1993. – p. 203 – 213.
97. Kilickaya F. Authentic materials and cultural content in EFL classrooms / F. Kilickaya // The Internet TESL Journal. – 2004. - № 10 (7). Режим доступу: <http://iteslj.org/Techniques/Kilickaya-AuthenticMaterial.html>.

98. Lee W. Authenticity revisited: text authenticity and learner authenticity / W. Lee // ELT Journal. – 1995. - № 49 (4), P. 323-328.
99. Longman Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics [J. C. Richards, R. Schmidt, H. Kendrick, Y. Kim]. – Harlow: Pearson Education Limited, 2002. – 595 p.
100. Meagher M. Perceptions of American culture: The impact of an electronically mediated cultural exchange program on Mexican high school students // Computer mediated communication. Linguistic, social and cross-cultural perspectives. – Amsterdam : John Benjamins Publishing Company. – 1996. – P. 187 – 201.
101. Methodology in Language Teaching : an anthology of current practice / edited by Jack C. Richards and Willy A. Renandya. – Cambridge.: Cambridge University Press. – 2002. – 422 p.
102. Raimes A. Out of the Woods: Emerging Traditions in the Teaching of Writing / Ann Raimes // Landmarks of American Language and Linguistics. Volume 2. – Washington, 2006. – P. 152 – 165.
103. Rivers W. For the Practical Teacher: Recommendations / Wilga Rivers // Landmarks of American Language and Linguistics. Volume I. – Washington, 1993. – P. 231 – 240.